

РЕШЕНИЕ

№ 2241

гр. София, 04.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 10.03.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Веселина Женаварова

ЧЛЕНОВЕ: Георги Тафров

Людмила Коева

при участието на секретаря Таня Миткова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **84** по описа за **2023** година докладвано от съдия Людмила Коева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 285, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/ във връзка с чл. 208 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано по касационната жалба на К. Е. К., чрез пълномощник адв. И. Ю., срещу решение № 7158 от 28.11.2022 г. на Административен съд София-град, Първо отделение, 43-ти състав, постановено по адм. дело № 9369/2021 г., с което е отхвърлен като неоснователен предявения от касатора иск за обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в болки, неприятни изживявания и унижение в размер на 10 000 лева, претърпени вследствие на незаконосъобразното бездействие на служители на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за периода 07.05.2021 г.- 11.05.2021 г. Обосновават се съображения за неправилност на решението, като постановено в нарушение на материалния закон - касационно основание по чл. 209 т. 3 от АПК. Твърди, че първоинстанционният съд не е приложил установената в чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС презумпция, въз основа на установените по делото факти, като е игнорирал част от доказателствата и не е обсъдил свидетелските показания. Моли съда, да постанови съдебен акт, с който да отмени обжалваното решение и постанови ново по съществува на правния спор, с което да уважи предявените иски претенции в пълен размер. Претендира разноски.

Ответникът – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез процесуалния си

представител, изразява писмено становище за неоснователност на касационната жалба.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София – град, XI-ти касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е ДОПУСТИМА, като подадена от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал.1 от АПК, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Настоящият съдебен състав, след като се запозна с доказателствата по делото, прецени доводите на страните и съобрази валидността, допустимостта и правилността на обжалвания съдебен акт, намира касационната жалба за НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съобразно чл. 218 от АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон.

Решението е валидно и допустимо.

С решение № 7158 от 28.11.2022 г., постановено по адм. дело № 9369/2021 г., в производство по Глава единадесета от АПК във връзка с чл. 284 и сл. от ЗИНЗС, е отхвърлен предявеният от К. Е. К. иск за обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се във физическо и психическо страдание, значителен дискомфорт, накарняване на човешкото достойнство и притеснения, нарушен сън, в размер на 10 000 лева, претърпени вследствие на незаконосъобразното бездействие на служители на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за периода на конвоирането и престоят му в Софийски централен затвор - 07.05.2021 г.- 11.05.2021 г.

Настоящият състав изцяло кредитира събраните в хода на първоинстанционното производство писмени доказателства, доколкото същите са логични, последователни и непротиворечиви. По делото не са събрани доказателства, които да оборват установената фактическа обстановка. Такива не бяха представени и в касационното производство.

В хода на производството пред първоинстанционния съд правилно са установени относимите факти и обстоятелства, поради което касационната инстанция не намира за необходимо да ги приповтаря. Въз основа на тях от правна страна са обосновани подробни мотиви, като са обсъдени националните разпоредби в светлината на европейското право, които мотиви изцяло се споделят от настоящия касационен състав.

Текстът на чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС въвежда отговорност на държавата конкретно към изтърпяващите наказание "лишаване от свобода " и задържаните с мярка за неотклонение "задържане под стража" лица за вредите, които те търпят в резултат на нарушение на забраната по чл. 3 от същия закон - да не бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение от специализираните органи по изпълнение на наказанията.

За квалифицирането на едно бездействие като незаконосъобразно е необходимо да бъде установено неизпълнение на фактическо действие от страна на административен орган или длъжностно лице от администрацията, като е необходимо да съществува нормативно установено задължение за изпълнение на това действие. Съгласно чл. 3,

ал. 1 от ЗИНЗС (изм. ДВ, бр. 13/2017 г., в сила от 7.02.2017 г.) осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Съгласно ал. 2 на текста за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност.

Установяването на посочените от законодателя обстоятелства води до ангажиране на отговорността на държавата.

По силата на общите принципи, уреждащи прилагането на чл. 3 ЕКПЧОС, администрацията на затворите е длъжна да осигури нормални условия за пребиваване в местата за лишаване от свобода. ЕКПЧОС е ратифицирана от Република България, поради което и на основание чл. 5, ал. 4 от Конституцията има пряко действие и съставлява част от националното право, т. е. спазването на принципите на чл. 3 от Конвенцията представлява задължение, пряко произтичащо от закон по смисъла на чл. 256 и чл. 257 от АПК. При неизпълнение на това задължение за държавата възниква отговорността да изплати обезщетение съобразно доказаните вреди.

В случая първоинстанционният съд е установил, че причинените вследствие на пребиваването на К. в Централния затвор в [населено място] неудобства не са от такъв характер и с такъв интензитет, който да обуславя нарушение на чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС. Този извод напълно се споделя и от касационната инстанция, доколкото през претендиращия период касаторът е бил в килии с достатъчно слънчева светлина, в които е извършвана редовна дезинфекция, като на лицето са предоставяни средства за лична хигиена, достъп до пералнята на затвора и др. Правилен е и изводът, че пребиваването на лишения от свобода в килия с площ под 4 кв.м. не е достатъчно, за да се приеме, че е налице жестоко и унижително отношение по чл. 3 от ЗИНЗС.

Въз основа на така изложените съображения обжалваното решение следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора на касатора не се дължат разноски.

С оглед изхода на спора и своевременната претенция на процесуалния представител на ответника, следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер от 100 лева.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 АПК Административен съд София - град, XI -ти касационен състав

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 7158 от 28.11.2022 г., постановено по адм. Дело № 9369/2021 г. по описа на Административен съд София-град.

ОСЪЖДА К. Е. К., да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ [населено място], сума в размер на 100 /сто/ лева.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: